

CORNELIS DOUWES

232 December 2022

Cornelis Douwes is het maritiem magazine van de Vereniging van Oud-leerlingen der Zeevaartschool Terschelling (VOZT). Verschijnt viermaal per jaar.

Dagelijks bestuur VOZT:

A.L. Gorter, voorzitter
A. Schmidt, secretaris
M. Feenstra-Hoogstra, penningmeester

Redactie Cornelis Douwes:

W. van Leunen (eindredactie)
(06-20765170)
redactiecd@gmail.com
E.L. Veldkamp
(evatechnical@gmail.com)
B.J. Heikoop
(bjheikoop@hotmail.com)
E. Rob (e.rob@stadlandet.nl)
C.A. den Rooijen
(cormarg@planet.nl)
R. Sapulete
(robinsapulete@hotmail.com)
J.J. Stienstra
(jetsesstienstra@hotmail.com)
G. van der Wilt
(gabrielavanderwilt@gmail.com)

Redactie ondersteuning:

S.S.Cross
W. van der Graaf-Kwakkel

Redactie website VOZT:

G. Koerts
g.koerts@planet.nl

Advertenties:

H. Flameling
Tel: 0562-442408
h.flameling@planet.nl

Ledenadministratie VOZT:

H. Flameling
Tel: 0562-442408
h.flameling@planet.nl

Communicatie:

VOZT en Cornelis Douwes
Postbus 36
8880 AA West-Terschelling
Internet: www.vozt.nl
E-mail: bestuurvozt@gmail.com

Betalingen:

Neem voor bankgegevens contact op met de ledenadministratie.

Vormgeving: H. Drost
Druk: Flevodruk Harlingen B.V.
Kanaalweg 72
8861 KG Harlingen
Tel: 0517-430043

Op de omslag:

'Adamas' (foto: Wagenborg)

IN DIT NUMMER

Opleiding registerloods. Onze redacteur Bob Heikoop leek het een uitdaging het traject dat hij het afgelopen jaar doorliep om loods te worden te beschrijven in een artikel. U kunt zelf beoordelen of hij daarin geslaagd is.

Innovatief hijsen. Een volgende aflevering in de serie onderzoeken uitgevoerd door studenten van de Masteropleiding van het MIWB. Dit keer het 'opvangen van verticale bewegingen' van een hoist.

Het nieuwe goud ... Ooit waren er meer dan 3,5 miljoen ton opgeslagen voorraden, maar tegenwoordig is er bijvoorbeeld in China niet meer dan voor de normale vraag van twee weken. Aluminium. Dit artikel neemt u mee in de situatie van nu.

KCZ 200 jaar. Tweehonderd jaar is niet niks, voorbereiden onder de dreiging van Corona viel ook niet mee. Gelukkig was Prinses Margriet bereid het feest van het Koninklijk College Zeemanshoop met haar aanwezigheid te vereren. Een verslag.

Uitslag 5-1. Hoe kan voetbal invloed uitoefenen op de scheepvaart. Henk Torenvlied maakte het mee. Toevalligerwijs zat Cornelius A. den Rooijen in het stadion en heeft 4 van de 6 doelpunten met eigen ogen gezien (al viel dat niet mee).

RUBRIEKEN

- 8 Het Wakend Oog
- 10 Van het bestuur
- 12 Maritiem Instituut
- 14 Willem Barentsz Sociëteit
- 16 Nostalgie
- 17 Personalia
- 18 Hoe is het nu met...
- 32 Middenplaat
- 53 Tentoonstellingsnieuws
- 54 Maritiem Actueel
- 58 Papieren Parade

MARITIEME AGENDA

11 januari 2023
Nieuwjaarsreceptie VOZT
Best Western Hotel - Harderwijk
www.vozt.nl

26 januari 2023
Symposium AETS
(Advanced Engineering Tools for Ships)
Hotel Oepkes, Leeuwarden
joyce.verhees@nhlstenden.com

9-11 mei 2023
World Hydrogen Summit
Ahoy, Rotterdam
www.world-hydrogen-summit.com

23 – 25 mei 2023
Maritime Industry
Evenementenhal, Gorinchem
www.maritime-industry.nl

Altijd afhankelijk van maatregelen en voorschriften, informeer vooraf

Elke derde vrijdag van de maand:
Sociëteit Oud-WBS'ers
Hotel Oepkes,
West-Terschelling

Vijf-één

Het is december en dan gaan je gedachten wel eens terug naar voorgaande decembers. Zoals bijvoorbeeld die van 1966. Ik voer als stuurman op het m.s. 'Hoop' (marhisdata id=2913), een scheepje met een 1000 ton laadvermogen. We waren onderweg met een lading VIM (de redactie heeft het even nagevraagd, maar het ging hier inderdaad om het product VIM, een vroeger veelgebruikt schoonmaak- en schuurmiddel) van Rotterdam naar Liverpool aan de Ierse zee. Man, man, wat een hondenweer. Windkracht 12 zuidwest. We deden er alleen al drie dagen over om de zuidkust van Engeland te passeren.

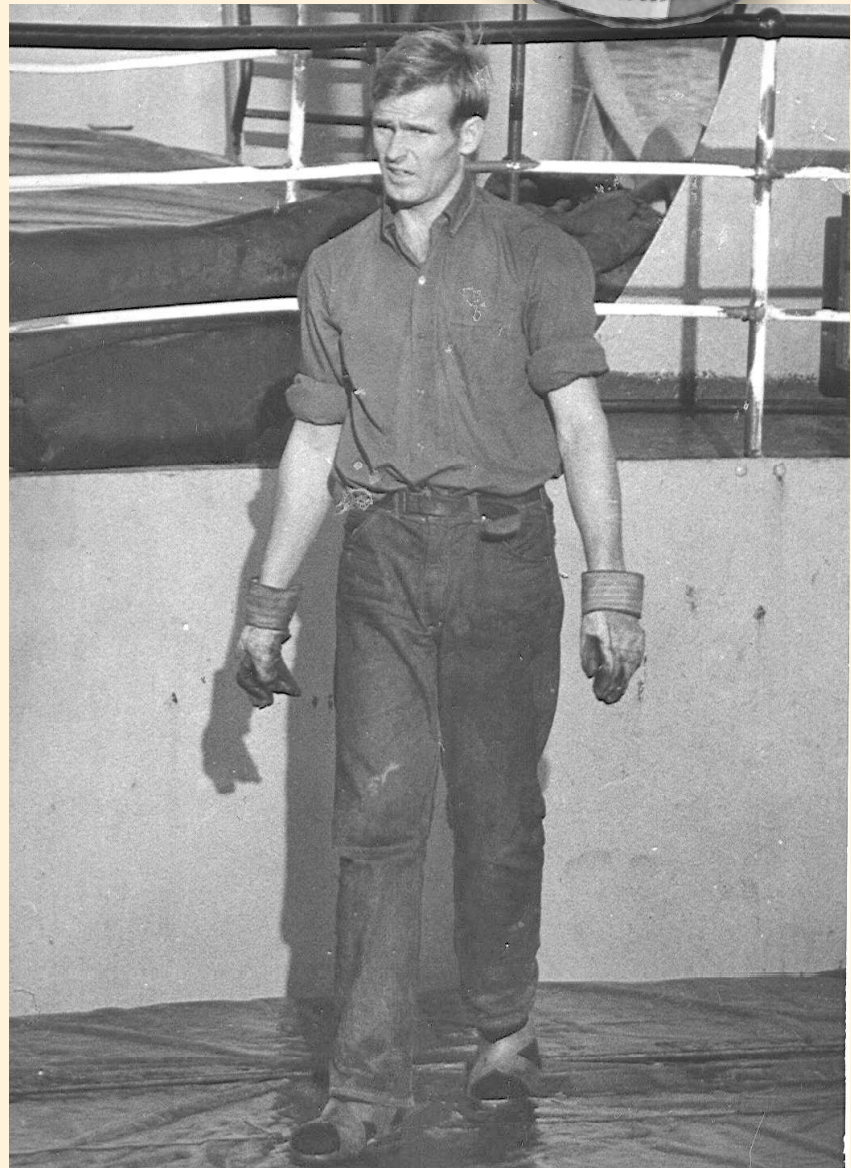
Drie dagen afwisselend op je linkerbeen en dan weer op je rechterbeen steunend tegen de voorzijde van het stuurhuis, klem tussen de bak waarin de verrekijker stond en de wand van het stuurhuis. Tjonge, wat ging die boot te keer. Golven van 15 meter en hoger, en de golven zo'n 700 meter uit elkaar. Op een golf-top hoorde je de wind huilen en tussen twee golven in was het gewoon even stil. Door het enorme slingeren was het overal een puinhoop. In de kaartenkamer achter het stuurhuis lag alles wat niet vast gestuwd was, op de grond: zeekaarten, kaartloden, de kaartpasser, de pleischaal, naslagboeken... Niets lag meer op z'n plaats. Ook in mijn eigen hut was het een puinhoop. De emmer met wasgoed lag om en zelfs de lade van onder mijn kooi lag midden over de vloer, met de inhoud ernaast. M'n stoel lag op zijn kant in een hoek. En je wordt er zo moe van, hè?

Bij elke stap moest je je overal aan vasthouden. De kapitein en ik liepen zes uur op, zes uur af, en in die zes uur af was je verondersteld te slapen. Nou, dat ging mooi niet. Tijdens je rust te kooi hield je jezelf klem in de kooi door je voeten schrap te zetten tegen de zijkanen, waarbij je ook nog krampachtig een der kooiplanken met beide handen vasthield om alle bewegingen op te vangen. Daarbij ook nog zeezieke... O, wat is het zeemansleven toch mooi.

Op woensdagavond 7 december, om een uur of zes, maakten we vast in de haven van Liverpool. Daarna maakten we eerst schoon schip, om de sporen van de storm zoveel mogelijk te verwijderen. We kregen bericht van de stuwadoor, dat er morgenochtend om 08.00 uur een ploeg bootwerkers zou verschijnen om ons te lossen. Vervolgens lag de hele bemanning vroeg te kooi, allemaal bekaf van voorgaande dagen.

Donderdagmorgen, 8 december. Ik had de wekker op half zeven gezet, zodat de bootwerkers zouden verschijnen het schip losgereed zouden hebben. Samen met de drie Spaanse matrozen haalden we eerst de laadbomen zoveel mogelijk naar de mast toe,

zodat de hijskraan vanaf de wal makkelijk bij het luikhoofd kon komen. Daarna gingen de beugels en dekzeilen van de luikopeningen af, en tot slot verwijderden we de houten luiken

De jonge Henk Torenvlied

waarmee de luikopeningen afgesloten waren. Om kwart voor acht hadden we alles spick-and-span. De dozen met VIM stonden in zicht en het wachten was op de bootwerkers. Er kwam een enkele bootwerker het schip op wandelen en nadat deze een blik op de lading had geworpen, verdween hij weer, maar wel met grotere haast dan waarmee hij gekomen was. Tegen achten was er verder nog geen enkele beweging op de kade, ook nog geen kraandrijver voor de wal-kraan. Om half negen: nog steeds niets.

Ik besloot de wal op te gaan en te gaan informeren of er iets aan de hand was. Ik kwam bij het kantoortje van de wachtsman en vroeg hem of hij wist waarom we nog geen bootwerkers hadden. Het enige wat hij zei: "Strike." 'Strike' is het Engelse woord voor 'staking'. Ik probeerde wat meer uit de man te krijgen. Staking? Waarvoor en hoe lang? De man keek mij aan van onder zijn pet en zei: "It is your cargo" ('Het is vanwege jullie lading'). Onze lading...? Wat was er met onze lading? Het volgende woord dat er bij de man uitkwam, was: "Ajax". Ajax, Ajax, gaat er door mij heen. Ineens realiseer ik mij dat dit het merk is van de VIM en dat het groot op alle dozen staat afgedrukt.

Maar wat had dat met een staking te maken? Ik vroeg hem nogmaals: "Wat is er met Ajax?" Hij wees naar de krant die op zijn bureau lag. Een grote krantenkop schreeuwde over de halve pagina "Ajax beats Liverpool in the fog (5-1)". Toen ik het artikel wat verder doorlas, begreep ik dat Ajax de avond ervoor in het Olympisch stadion, in een dikke mist, Liver-

Niet m.s. 'Hoop' maar wel storm

pool met 5-1 had verslagen. Nog verder lezend, begon ik te begrijpen wat er aan de hand was. Er stond: "Terwijl vanaf de twee goals amper de middenlijn te ontwaren was, ging het duel

onder leiding van de Italiaan Antonio Sbardella wel door, deels onder druk van de bezoekende Engelse kampioen. Hadden ze het maar niet gedaan. Door doelpunten van Cees de Wolf, Johan

'Hoop' (marhisdata id=2913)

Cruijff, Henk Groot en tweemaal Klaas Nuninga werden de Engelsen met 5-1 opzij gezet. Het publiek kreeg van dat alles maar weinig mee. Als ze de spelers op het veld hoorden juichen

Liverpool begin jaren '60

deden de fans dat ook. Van wat er op het veld gebeurde was zo goed als niets te zien. De Nederlandse coach was Rinus Michels en er waren 56.000 bezoekers.”

Maar, daar ga je toch niet voor staken...? Hier in Liverpool dus wel.

- Henk Torenvlied
- via Henk Torenvlied
- www.marhisdata.nl

Nuninga maakt 4-0

Liverpool's hopes are dashed in Amsterdam's fog

From ALBERT BARHAM: Ajax (Amsterdam) 5, Liverpool 1

Amsterdam, December 7
In the fog-enshrouded Olympic Stadium here tonight Liverpool almost certainly bowed out of the European Cup. They were thrashed by five goals to one by Ajax, a team which considered it an honour merely to be playing against Liverpool whose reputation in European competition here is so high.

Ajax have never had a prouder night nor Liverpool a more disastrous one. Yet they fell by their own inadequacy. I have never seen Liverpool's defence so wide open to the attacks of a sharp, slick, and powerful forward line.
In their 12 previous matches in the European Cup Liverpool have conceded only ten goals. Tonight all was ruined in this ghostly ballet led by the brilliant pas de deux of Swart and the graceful Nuninga.

Farcical conditions

Somewhere in this great concrete bowl were 65,000 Ajax supporters. But if one could not see them they certainly made themselves heard, for there was drama early to spur them on and great victory to keep them singing. Many matches in which conditions were less bad than this would, I am sure, have been abandoned. But Mr Shadell, the Italian referee, considered that although the spectators could not see, the players could. It was a farcical situation for the crowd. Only those nearest the points of play could discern the players as the conditions got steadily worse.

In the thirteenth European cup match of theirs Liverpool began disastrously. In fact in the first half Ajax had four real chances and scored from all of them. The scoring began in the third minute. There was no denying that the power of these Dutch international forwards was as good as any Liverpool have met. Swart particularly, gliding past Stevenson deep on the wing, made a great many of the dangerous moves to which Liverpool were so suspect.

But even so it was De Wolf on the other wing brought in as a replacement for Keltus and playing in his first match for the Ajax senior side, who scored the first goal. The goal stemmed primarily from a throw-in, driven away by Mike Spence into the penalty area. The ball was swept by Groot high into Liverpool's goalmouth, and there was De Wolf rising up high above Lawler to head the ball down past the goalkeeper.

The second goal came in the twenty-third minute. Swart made

a long tantalising run and pushed the ball into the middle, where Nuninga's shot bounced out of Lawrence's arms straight to Cruyff, who sent it back into the goal. In the gloom one could see Mr Shankly taking the opportunity while Suurbier was injured to try to walk on to the pitch to have words with his players. But he was spotted and asked to return. Liverpool at that point certainly needed some guidance. One could just discern that Liverpool in the first half were led by St John's probing together with that of Strong and Callaghan. But they were never able to penetrate a competent defence.

Later in the half Liverpool attacked with determination and some strength if at times the strength was rather misplaced, for Smith appeared to have his name taken for a foul on Nuninga. But after 39 minutes came another blow for Liverpool — another chance, another goal. Smith fouled Cruyff on the edge of the penalty area. Soetekouw's shot was charged down, so too was another, and eventually the ball came to Nuninga who shot past a crowd of players. Again Nuninga struck. In the forty-third minute Swart sent the ball across the face of Liverpool's goal. It touched Cruyff and was nudged into the goal by Nuninga.

Finally, 13 minutes from the end, the visibility from the press box was too bad for Groot to be seen scoring the fifth Ajax goal. In the last seconds there was just a modicum of reward for Liverpool, for Lawler hooked a corner kick into Ajax's goal.

AJAX—Eddie Suurbier, Frank Soetekouw, Van Oortveld, Groot, Keltus, Swart, Cruyff, Nuninga, De Wolf.
LIVERPOOL—Lawrence, Lawler, Graham, Smith, Trapp, Stevenson, Callaghan, Hunt, St John, Strong, Thompson.
Referee: A. Shadell (Italy).